LITTERATUR OM KØN OG SEKSUALITET TIL 7.-9. KLASSE

Sår
Naja Marie Aidt
Fra *Bavian*
Gyldendal 2006

I novellens fortælleforhold suspenderes kønnet, så der sås tvivl om fortællerens køn. Dette litterære virkemiddel kan i undervisningen danne et udgangspunkt for refleksion over kønnets betydning i en tekst og over læserens indbyggede forventninger til køn.

Naja Marie Aidt bruger samme greb i flere af samlingens noveller, som kan supplere arbejdet. Dette gør sig for eksempel gældende i novellerne "Bulbjerg" og "Store træers grønne mørke".

Koner og kællinger/Herrer og homies
Simon Skov Fougt
Alinea 2010

Et undervisningsmateriale og en antologi med tekster, der inspirerer til arbejdet med et historisk perspektiv på kønsidentitet og kønsopfattelse.

Antologien indeholder både nyere tekster og tekster af kanoniserede forfattere samt forskellige teksttyper som for eksempel moderne rap, folkeviser og noveller. Teksterne er blandt andet af forfattere som Helle Helle, Karen Blixen og Steen Steensen Blicher, og de kan bruges til at illustrere forskellige tiders kvinde- og mandesyn udtrykt gennem litteraturen.

Veninder
Zakiya Ajmi
Fra: *Brun - Fortællinger om at føle sig anderledes i Danmark*
Høst & Søn 2018

»Alle gloede på dig. Alle på strøget vendte hovederne. Du var smuk. Du havde lige taget sol. Du slog håret ud. Dit Disney-prinsessehår. Og jeg havde hjulpet dig med at farve det. Det så ikke helt ud som på det instagrambillede vi forsøgte at kopiere.«

I et bagudblik kredser novellen om et venskab mellem to piger, der drømmer om at flytte fra Tingbjerg til skyskraberne i New York. Ajmis novelle sætter ord på de mange måder at være ung på, idealer og det at være sig selv, at få venner og vokse op sammen og vokse hver for sig - og nogle gange helt fra hinanden.

OM LITTERATURFORSLAGENE

Litteraturforslagene er udvalgt på baggrund af overvejelser om relevans i forhold til såvel danskfaglige mål som mål for sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab, deres egnethed for målgruppen af elever og teksternes litterære kvaliteter.

I teksterne møder eleverne personer, problemstillinger og dilemmaer, som kan danne udgangspunkt for dialog og refleksion samt at træne elevernes handlekompetence.

Tanken med teksterne er således, at de kan inspirere til en tværfaglig undervisning, hvor det danskfaglige litteraturarbejde knytter an til dialog om og refleksion over de sundheds- og seksualundervisningsfaglige problemstillinger og temaer, der rejses i teksterne.

LITTERATUR OM KØN OG SEKSUALITET TIL 7.-9. KLASSE

Når mænd elsker mænd, og kvinder elsker kvinder
Udvalgt af Peter Legård Nielsen
Forum 2003

Antologi med fortællinger om homoseksualitet gennem 160 år skrevet af danske forfattere som for eksempel Suzanne Brøgger, Christian Kampmann, Johannes V. Jensen og Kirsten Thorup.

Novellerne og romanuddragene skildrer forskellige tiders holdninger til bøsser og lesbiske. Ved at foretage nedslag i fortællingerne kan de benyttes i undervisningen til at skabe et historisk og kronologisk overblik over litteraturens fremstilling og repræsentation af homoseksualitet gennem tiden.

Hun ser godt ud
Vita Andersen
Fra *Tryghedsnarkomaner*
Gyldendal 1977

I dette digt fra 1970'erne præsenteres et kvindesyn gennem kvindens samfundsprægede blik på sig selv.

Digtet rummer muligheder for at arbejde med et mere historisk perspektiv på kvinders position og kvindesyn, men trækker samtidig dybe og genkendelige spor til nutiden og bevarer dermed sin aktualitet. Arbejdet med digtet kan desuden suppleres af andre tekster fra samme forfatter, for eksempel fra novellesamlingen *Hold kæft og vær smuk*.

Gummi Tarzan
Ole Lund Kirkegaard
Gyldendal 1975

I den klassiske roman følger vi Ivan Olsen, der får opfyldt et ønske - at være den bedste til alting en hel dag. Ivan bliver mobbet og hånet i skolen, men hans far synes bare, at Ivan er en vatnisse og bør være mere som Tarzan.

Udover at romanen behandler emner som familier, mobning og forbilleder, er den også veloplagt til at skabe en dialog i klassen om forestillingen om en "ægte mand". I undervisningen kan *Gummi-Tarzan* lægge op til at arbejde med forventninger til køn, fx med myten om Tarzan som "et rigtigt mandfolk", der hellere handler end føler. Hvilken betydning har en mytisk figur som Tarzan for Ivan Olsen? Og for læseren af *Gummi-Tarzan*?

Amagermesteren
Maria Gerhardt
People'sPress 2015

Digtsamlingen bruger fodboldbanen som arena for digterjegets skildring af sin opvækst på Amager, som både er præget af ønsket om at høre til og om at være den, man er - og om at vinde.

Fodbolden er for det til tider autofiktive digterjeg et frirum, hvor man som pige må svede og præstere, hvor en dommer sørger for, at regler overholdes, og hvor man enten kan tabe eller vinde. Men det er også i disse sportslige, regelrette og snorlige rammer, digterjegets oplevelse af sit køn som noget både foranderligt og flydende kommer til syne.

Amagermesteren kan i undervisningen være udgangspunkt for en stilistisk analyse af tematikkerne køn, krop og seksualitet. Den kan også bidrage til en refleksion i klassen over, hvad køn er for en størrelse, og hvornår køn kan være på spil, fx til træning i fodboldklubben Amager Fremad eller hjemme hos veninden, der ikke må spille fodbold for sin far.